

Nr.: 1818703/1880352

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering: 22 september 2026

Onderwerp: Oprichting gemeentelijke sportorganisatie

Portefeuillehouder: I. Bultman

Datum: 21 juli 2026

Korte samenvatting

De raad wordt voorgesteld in te stemmen met het voornemen van het college om een gemeentelijke sportorganisatie in de vorm van een besloten vennootschap op te richten, met de maatschappelijke opdracht als kader. Ook wordt de raad gevraagd de incidentele middelen beschikbaar te stellen die nodig zijn voor de oprichting, inrichting en zelfstandige bedrijfsvoering van deze organisatie.

Voorgesteld besluit

De raad wordt voorgesteld om:

1. In te stemmen met het voornemen van het college om een gemeentelijke sportorganisatie in de vorm van een besloten vennootschap op te richten met de maatschappelijke opdracht als kader voor deze sportorganisatie, inclusief de structurele financiële gevolgen;
2. Een incidenteel budget van maximaal € 455.000 beschikbaar te stellen voor de oprichting en inrichting van de gemeentelijke sportorganisatie en dit te dekken uit de Reserve Sport;
3. De begroting conform voorstel aan te passen.

Inleiding

Sport en bewegen nemen in het gemeentelijk beleid van Krimpenerwaard een strategische én mensgerichte positie in. Ze worden gewaardeerd als krachtige middelen om brede maatschappelijke doelstellingen te realiseren, maar nadrukkelijk ook als waarde op zichzelf. Sport geeft plezier, ontspanning, structuur en energie. Het biedt inwoners de kans om talenten te ontwikkelen, elkaar te ontmoeten en zich verbonden te voelen met hun omgeving. Onze sportverenigingen en hun vele vrijwilligers zijn daarin van grote betekenis: zij zorgen week in, week uit voor laagdrempelige plekken waar inwoners samenkomen, actief zijn en naar elkaar omzien. Ook scholen, maatschappelijke partners, commerciële sportaanbieders en andere lokale initiatiefnemers spelen daarin dagelijks een onmisbare rol. Zij vormen samen een belangrijk deel van de sociale basis van onze gemeente. Daarmee dragen zij niet alleen bij aan sportdeelname, maar ook aan gezondheid, welzijn, inclusie, participatie en sociale samenhang. Of het nu gaat om het tegengaan van eenzaamheid, het stimuleren van jeugdontwikkeling, het ondersteunen van vrijwilligerswerk of het versterken van gemeenschappen in de kernen, sport en bewegen spelen hierin een verbindende rol.

Het verzelfstandigingsplan om te komen tot een gemeentelijke sportorganisatie is op 25 november 2025 door het college vastgesteld en is op 13 januari 2026 besproken met de raad tijdens een beeldvormende bijeenkomst. Het plan heeft betrekking op de gemeentelijke binnensportaccommodaties, binnenzwembad De Hofstee, openluchtbad 't Wilgerak, de voetbalvelden en de sportstimuleringsstaken.

Met de vorming van één sportorganisatie wordt de huidige versnipperde gemeentelijke organisatie van sport, beheer en sportstimulering samengebracht in één geïntegreerde uitvoeringsorganisatie. Waar inwoners, verenigingen en maatschappelijke partners nu te maken hebben met meerdere organisaties en verschillende aanspreekpunten, ontstaat één centraal sportloket. Hierdoor worden dienstverlening, communicatie en samenwerking overzichtelijker, toegankelijker en efficiënter ingericht.

De nieuwe organisatie versterkt de samenhang tussen accommodatiebeheer en sportstimulering. Door deze activiteiten binnen één organisatie onder te brengen, kunnen kennis, ervaring en uitvoering beter worden gebundeld en ontstaat meer afstemming in de dagelijkse praktijk. De samenwerking tussen beheer en sportstimulering wordt hiermee vergroot, waardoor kansen voor een effectiever gebruik van sportaccommodaties en een betere ondersteuning van het lokale sportaanbod beter kunnen worden benut.

De nieuwe structuur biedt bovendien betere mogelijkheden voor gerichte promotie en marketing van sportaccommodaties, sportaanbod en sportstimuleringsactiviteiten, waarmee de zichtbaarheid van sport en bewegen binnen de gemeente wordt vergroot.

Tegelijkertijd blijft een aantal belangrijke uitgangspunten ongewijzigd. De gemeente blijft eigenaar van de sportaccommodaties en behoudt haar beleidsmatige verantwoordelijkheid voor onder andere accommodatiebeleid, capaciteitsvraagstukken en vervangingsinvesteringen. Ook blijft de gemeente regie voeren op zaken als tarieven, openingstijden en andere randvoorwaarden. Daarnaast blijft de gemeente opdrachtgever voor de uitvoering van sportstimulering. Voor sportverenigingen en andere gebruikers blijft de continuïteit van dienstverlening en bestaande afspraken gewaarborgd.

Per saldo leidt de nieuwe opzet tot een meer efficiënte, samenhangende en herkenbare sportorganisatie, met één aanspreekpunt voor inwoners, verenigingen en maatschappelijke partners. Tegelijkertijd behoudt de gemeente haar sturende en beleidsmatige rol en blijven de publieke belangen rondom sportaccommodaties en sportstimulering geborgd.

De uitwerking is nu zo ver gevorderd dat het college het voornemen heeft uitgesproken om een gemeentelijke sportorganisatie in de vorm van een besloten vennootschap op te richten. De raad wordt gevraagd hiermee in te stemmen, met de maatschappelijke opdracht als kader en de benodigde incidentele middelen beschikbaar te stellen.

Beoogd resultaat

Oprichting gemeentelijke sportorganisatie per 1 januari 2027.

Argumenten

1.1 De oprichting volgt uit eerder ingezet beleid en eerdere besluitvorming

De oprichting van een gemeentelijke sportorganisatie sluit aan op het beleidskader voor beheer en exploitatie van sportaccommodaties dat de gemeenteraad eind 2021 heeft vastgesteld. Binnen dit kader en op basis van een adviesrapportage en werkbezoeken heeft het college in oktober 2024 de gemeentelijke sportorganisatie aangewezen als voorkeursmodel voor het toekomstige beheer van de gemeentelijke sportaccommodaties en voor de uitvoering van sportstimuleringstaken. In november 2024 heeft het college dit voorkeursmodel besproken met de raad tijdens een dossieroverleg.

Het voorkeursmodel is uitgewerkt in het Verzelfstandigingsplan Gemeentelijke Sportorganisatie. Dit plan is op 25 november 2025 door het college vastgesteld en op 13 januari 2026 besproken met de raad tijdens een beeldvormende bijeenkomst. Met dit raadsvoorstel wordt de volgende stap gezet in de implementatie van dit voorkeursmodel.

1.2 De maatschappelijke opdracht borgt de publieke doelen van de sportorganisatie

In de maatschappelijke opdracht (zie bijlage 1) zijn de kaders opgenomen voor de uitvoering van de publieke doelen en taken van de gemeentelijke sportorganisatie. Daarmee wordt geborgd dat de organisatie niet alleen verantwoordelijk wordt voor efficiënt en effectief beheer en exploitatie, maar ook bijdraagt aan toegankelijke, betaalbare en toekomstbestendige sport- en beweegvoorzieningen. De maatschappelijke opdracht vormt het inhoudelijke kader voor de sportorganisatie. Binnen dit kader werkt de organisatie aan het bevorderen van sport en bewegen, het ondersteunen van (sport)verenigingen en maatschappelijke partners, het beheren en exploiteren van sportaccommodaties en het versterken van de verbinding tussen sport, gezondheid, onderwijs

en welzijn. De maatschappelijke opdracht wordt in de tweede helft van 2026 uitgewerkt en geconcretiseerd in een dienstverleningsovereenkomst.

1.3 De raad wordt vooraf betrokken bij het voornemen tot oprichting

Op grond van artikel 160 lid 2 Gemeentewet neemt het college geen definitief besluit tot oprichting van een privaatrechtelijke rechtspersoon voordat de raad in de gelegenheid is gesteld wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Vanwege het maatschappelijke belang van dit besluit, verzoekt het college de raad in te stemmen met de oprichting. Met dit voorstel spreekt de raad zich uit over het voornemen van het college om een gemeentelijke sportorganisatie in de vorm van een besloten vennootschap op te richten. Na besluitvorming door de raad kan het college de vervolgstappen zetten richting het definitieve oprichtingsbesluit en de verdere juridische, organisatorische en praktische inrichting van de gemeentelijke sportorganisatie. Met dit raadsvoorstel wordt ook uitvoering gegeven aan amendement A21-049, waarin de raad heeft bepaald dat de nadere uitwerking na afronding ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd.

1.4 Het aanvullende structurele budget wordt gedekt binnen gemeentelijke begroting

De benodigde structurele middelen voor de verzelfstandiging sportorganisatie kunnen worden opgevangen binnen de bestaande gemeentelijke sportbegroting. De sportorganisatie krijgt eigen bedrijfsvoering, administratie, directie, toezicht en ondersteuning. De extra kosten die hiermee samenhangen worden door de sportorganisatie zelf gedekt. De gemeente begroot lasten inclusief btw, de sportorganisatie kan btw terugvorderen, waardoor er ruimte ontstaat om de extra kosten te dekken. Hierdoor is geen aanvullend budget nodig en past het binnen de huidige financiële kaders.

2.1 Het incidentele budget is nodig voor oprichting en inrichting

Voor de oprichting en start van de gemeentelijke sportorganisatie zijn eenmalige middelen nodig. Het gaat onder meer om kosten voor juridische en praktische oprichting, communicatie, huisstijl, inrichting van de bedrijfsvoering, ICT, kleine inventaris en een post onvoorzien. Daarnaast is een weerstandsvermogen nodig om aanlooprisico's en onzekerheden in de exploitatie op te vangen. Dit weerstandsvermogen is geen structurele exploitatielast, maar een eenmalige voorziening om de sportorganisatie verantwoord te kunnen laten starten.

3.1 De financiële gevolgen moeten verwerkt worden in de begroting

Alle beschikbaar gestelde middelen en de hiermee gepaard gaande lasten moeten worden verwerkt in de begroting.

Kanttekeningen

1.1 De gemeentelijke sportorganisatie is met dit besluit nog niet formeel opgericht

Met dit besluit stemt de raad in met het voornemen van het college om een gemeentelijke sportorganisatie op te richten met de maatschappelijke opdracht als kader en stelt de financiële middelen beschikbaar. Het formele oprichtingsbesluit wordt daarna door het college genomen. Vervolgens worden de juridische oprichtingshandelingen uitgevoerd, waaronder het opstellen en passeren van de statuten en het verder uitwerken van de afspraken tussen gemeente en sportorganisatie in een dienstverleningsovereenkomst en een huurovereenkomst.

1.2 De overgang heeft personele gevolgen voor medewerkers

De oprichting van de gemeentelijke sportorganisatie heeft gevolgen voor medewerkers die nu betrokken zijn bij het beheer en de exploitatie van sportaccommodaties en de uitvoering van sportbeleid en sportstimulering. Medewerkers kunnen vragen hebben over rechtspositie, arbeidsvoorwaarden, taken, aansturing en de toekomstige organisatie. De medewerkers en de ondernemingsraad zijn in dit proces meegenomen en blijven in de implementatiefase zorgvuldig betrokken. De ondernemingsraad wordt om advies gevraagd over de personele gevolgen. Ook wordt het Lokaal Overleg betrokken bij de arbeidsvoorwaardelijke afspraken. Er is daarnaast aandacht voor de overgang van het personeel van Optisport. Ook met Team Sportservice Krimpenerwaard vinden gesprekken plaats over een warme overdracht.

1.3 De overeenkomsten met Optisport/Waterbos B.V. en Team Sportservice eindigen per 31-12-2026

Om de overgang naar de sportorganisatie per 1-1-2027 mogelijk te maken is de overeenkomst met

Optisport/Waterbos B.V. voor zwembad De Hofstee pro forma opgezegd. De overeenkomst met Team sportservice Krimpenerwaard eindigt van rechtswege. De overeenkomsten kunnen vanwege geldende wet- en regelgeving niet direct opnieuw worden gegund aan de huidige marktpartij. Bij opnieuw voortzetting van een uitbesteding aan een marktpartij is een aanbesteding vereist.

Wel zijn er mogelijkheden voor een verlenging van maximaal 1 jaar voor De Hofstee en 2 jaar voor Team Sportservice Krimpenerwaard. De Hofstee en de uitvoering van de sportstimuleringstaken zijn echter belangrijk voor de gewenste omvang van de sportorganisatie en de bundeling van beheer- en exploitatietaken met sportstimuleringstaken waardoor het voornemen is om deze per 1-1-2027 in de sportorganisatie onder te brengen en niet meer uit te besteden aan een marktpartij.

1.4 Sporthal De Waard wordt mogelijk later toegevoegd

Vanwege de opzegtermijn en afspraken in het bestaande contract met Optisport bestaat de mogelijkheid dat sporthal De Waard niet per 1 januari 2027 onderdeel kan worden van de gemeentelijke sportorganisatie. De gemeente en Optisport zijn hierover met elkaar in gesprek.

2.1 Enkele financiële onderdelen vragen nadere detaillering

De financiële uitwerking bevat nog enkele onderdelen die verder moeten worden geconcretiseerd. Dit geldt onder meer voor indexatie, exacte fiscale effecten en de verwerking van rijksregelingen. Deze onderdelen worden in de verdere implementatie uitgewerkt en waar nodig separaat aan college en raad voorgelegd. De financiële impact als gevolg van de oprichting van een sportorganisatie is echter beperkt omdat de hierboven genoemde onderdelen grotendeels autonome ontwikkelingen zijn.

2.2 Ook autonome kostenontwikkelingen beïnvloeden de begroting

De sportaccommodaties krijgen ook te maken met autonome kostenontwikkelingen, zoals prijsstijgingen voor energie, personeel, onderhoud, bouwkosten, materialen en gewijzigde regelgeving. Deze kostenontwikkelingen staan los van de keuze voor een gemeentelijke sportorganisatie en zouden ook optreden bij voortzetting van het huidige beheermodel of bij een andere organisatievorm. In de financiële uitwerking wordt daarom onderscheid gemaakt tussen bestaande budgetten, autonome kostenontwikkelingen en aanvullende kosten die samenhangen met de oprichting en zelfstandige bedrijfsvoering van de gemeentelijke sportorganisatie. Daarmee wordt voorkomen dat kostenstijgingen die niet door de verzelfstandiging worden veroorzaakt, ten onrechte aan de oprichting van de sportorganisatie worden toegeschreven.

Alternatieven

In eerdere fasen zijn verschillende beheervormen afgewogen. Daarbij is gekeken naar onder meer beheer binnen de gemeentelijke organisatie, uitbesteding aan een marktpartij, samenwerking met bestaande maatschappelijke organisaties en andere rechtsvormen.

Het college heeft in oktober 2024 gekozen voor een gemeentelijke sportorganisatie als voorkeursmodel. Deze keuze biedt de mogelijkheid om beheer, exploitatie en sportstimulering te bundelen in één organisatie, terwijl de gemeente publieke sturing houdt via eigenaarschap, opdrachtverlening, financiële kaders en de maatschappelijke opdracht.

Het alternatief om het beheer volledig binnen de gemeentelijke organisatie te houden, biedt minder ruimte voor een zelfstandige, integrale en bedrijfsmatige uitvoering. Volledige uitbesteding aan een marktpartij biedt mogelijk bedrijfsmatige voordelen, maar geeft minder directe publieke sturing op het realiseren van maatschappelijke doelen, toegankelijkheid en samenwerking met lokale partners. De gemeentelijke sportorganisatie biedt daarmee een balans tussen publieke sturing en zelfstandige uitvoering.

Financiën

Op basis van de huidige begroting bedragen de totale structurele kosten van de gemeentelijke sportorganisatie € 6.865.000 per jaar. De meerjarenbegroting van de sportorganisatie staat in de bijlage. Een belangrijk deel hiervan is in beginsel al opgenomen in de huidige gemeentelijke begroting of bestaande exploitatieafspraken. De bestaande dekking bedraagt € 6.540.000 per jaar. Daarmee bedraagt het aanvullende structurele budget € 325.000 per jaar. Het gaat daarmee niet om alle kosten van sportaccommodaties of sportstimulering, maar om de aanvullende kosten die nodig zijn om de maatschappelijke opdracht vanuit een zelfstandige gemeentelijke sportorganisatie uit te voeren.

<u>Budgetvraag</u>	<u>Bedrag</u>
Totale structurele kosten gemeentelijke sportorganisatie	€ 6.865.000 per jaar
Dekking via huidige begroting/ bestaande afspraken	€ 6.540.000 per jaar
Totale aanvullend structureel budget	€ 325.000 per jaar
Extra budget proces 2026	€ 30.000 eenmalig
Incidentele opstartkosten 2027-2028	€ 80.000 eenmalig
Weerstandsvermogen	€ 345.000 eenmalig
Totaal aanvullend incidenteel te besluiten	€ 455.000 eenmalig

Dekking structureel benodigd bedrag vanuit huidige sportbegroting

De gemeentelijke sportorganisatie krijgt een zelfstandige positie met eigen bedrijfsvoering, administratie, directie, toezicht en ondersteunende processen. Deze ondersteuning wordt nu deels geleverd vanuit de gemeentelijke overhead. Omdat deze overhead breder wordt ingezet dan alleen voor sport, kan deze niet eenvoudig worden afgeschaald of één-op-één worden overgedragen. De bestaande capaciteit en budgetten blijven binnen de gemeente, terwijl de gemeentelijke sportorganisatie zelf ook over voldoende organisatiekracht moet beschikken. Hiervoor wordt binnen de gemeentelijke organisatie op termijn een taakstelling op de formatie opgenomen.

De sportorganisatie heeft een financieel voordeel omdat de gemeente inclusief btw begroot, vanwege het kostprijsverhogende element van btw voor de lasten van de gemeente. De gemeentelijke sportorganisatie kan btw terugvorderen. Hierdoor ontstaat extra financiële ruimte in de exploitatie van de sportorganisatie. Daar staat tegenover dat de gemeentelijke SPUK BTW/SPUK Sport naar verwachting vermindert of vervalt, waardoor de Reserve Sport minder wordt gevuld. De continuïteit van de SPUK BTW is onzeker, waardoor de oprichting van een sportorganisatie een passende risicobeheersingsmaatregel is voor de gemeente met betrekking tot de mogelijkheid van verrekening van btw.

Het btw-voordeel wordt ingezet als dekking voor de extra benodigde structurele middelen. In de dienstverleningsovereenkomst worden afspraken gemaakt over de gewenste reservepositie van de gemeentelijke sportorganisatie en over de wijze waarop wordt omgegaan met eventuele reserves. Hiervoor zal in de uitwerkingsfase een notitie dividendbeleid worden opgesteld en vastgesteld. Vanuit de aandeelhoudersvergadering houdt de gemeente directe invloed op de financiën van de sportorganisatie.

De verzelfstandigde sportorganisatie richt zich op de maatschappelijke sporttaken zoals beschreven in de maatschappelijke opdracht. Daarnaast wordt de sportorganisatie gestimuleerd om exploitatieversterkende (commerciële) activiteiten te ontplooiën. Deze mogen echter niet op gespannen voet staan met de maatschappelijke kerntaken. Eventuele positieve financiële resultaten kunnen via een dividenduitkering terugvloeien naar de gemeente. Hierover worden in de nog op te stellen dienstverleningsovereenkomst nadere afspraken gemaakt.

Dekking incidenteel benodigd bedrag vanuit reserve sport

De incidentele budgetvraag bestaat uit extra proceskosten in 2026, opstartkosten voor 2027-2028 en het te

vormen weerstandsvermogen. Voor het oprichtingsproces in 2026 was eerder € 150.000 geraamd. Hiervan is circa € 50.000 besteed. Voor het vervolg is nog circa € 130.000 nodig. Daarmee is € 30.000 aanvullend incidenteel budget nodig. Daarnaast wordt voor de opstartfase 2027-2028 rekening gehouden met € 80.000 en wordt voorgesteld een weerstandsvermogen te vormen van € 345.000.

Deze middelen worden uit de Reserve Sport gedekt. De besteding van deze reserve is een bevoegdheid van de raad. Per 1-1-2026 is het saldo van de Reserve Sport € 4.628.036. Het saldo van de Reserve is ultimo 31-12-2026 op dit moment € 4.965.206. Dit zal dalen met de uitname van de eenmalige kosten naar € 4.510.206.

Juridische zaken

De beoogde sportorganisatie wordt een BV waarvan de gemeente 100% aandeelhouder is. De gemeente houdt publieke sturing via aandeelhouderschap, opdrachtverlening, verhuurovereenkomst, financiële kaders, de maatschappelijke opdracht en periodieke verantwoording.

De juridische en verdere fiscale uitwerking, waaronder statuten, dienstverleningsovereenkomst en huurovereenkomst volgt in de tweede helft van 2026. De governance code is als bijlage toegevoegd en geeft inzicht in de beoogde inrichting van sturing, toezicht en verantwoording.

Participatie en extern overleg

Sportorganisaties en overige maatschappelijke stakeholders zijn op verschillende momenten geïnformeerd over dit voornemen. Ook is aan hen om wensen en bedenkingen gevraagd. De algemene teneur is dat de maatschappelijke organisaties positief staan tegenover het voornemen om te komen tot een gemeentelijke sportorganisatie. Tijdens deze bijeenkomsten bleek behoefte te bestaan om te komen tot een georganiseerd overleg tussen de het sportveld en de gemeente in de vorm van een Adviesraad Sport en Bewegen of een vergelijkbare vorm. Dit traject wordt in gang gezet.

De inbreng van de organisaties is meegenomen in de maatschappelijke opdracht. Wanneer deze wordt geactualiseerd doen wij dit in samenspraak met de dan opgerichte Adviesraad Sport en Bewegen en overige stakeholders.

De communicatie voor wat betreft het oprichtingstraject richt zich op duidelijkheid voor verenigingen, maatschappelijke partners, medewerkers en gebruikers van sportaccommodaties. Kernboodschap is dat de gemeentelijke sportorganisatie moet bijdragen aan een toegankelijk, betaalbaar en toekomstbestendig sportaanbod, met versterking van publieke (bij)sturing door de gemeente. In de verdere implementatie worden betrokkenen geïnformeerd over de planning, de gevolgen van de oprichting en de wijze waarop de overgang wordt georganiseerd.

Vervoltraject en uitvoering

Na besluitvorming door de raad werkt het college toe naar het definitieve oprichtingsbesluit en de feitelijke inrichting van de gemeentelijke sportorganisatie. Daarbij worden de juridische, financiële, personele en praktische onderdelen verder uitgewerkt.

Periode	Activiteiten
14 juli 2026	College spreekt voornemen uit om gemeentelijke sportorganisatie op te richten
Juli – september 2026	Adviestraject ondernemingsraad, personele voorbereiding, opstellen dienstverleningsovereenkomst, huisvesting, ICT en juridische uitwerking
22 september 2026	Besluitvorming gemeenteraad over instemming met het voornemen, maatschappelijke opdracht en benodigde middelen
Na raadsbesluit	Definitief collegebesluit over oprichting van de gemeentelijke sportorganisatie
Oktober – december 2026	Juridische oprichting, inrichting bedrijfsvoering, overdracht personeel en middelen
1 januari 2027	Start gemeentelijke sportorganisatie

Bijlagen

- Maatschappelijke opdracht gemeentelijke sportorganisatie
- Governance code gemeentelijke sportorganisatie
- Meerjarenbegroting gemeentelijke sportorganisatie
- Verzelfstandigingsplan (oktober 2025)

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van gemeente Krimpenerwaard,

de secretaris,

de burgemeester,

b.a.

b.a.

J. Hennip

ir. J. Beenakker

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Krimpenerwaard,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 juli 2026 inzake Oprichting gemeentelijke sportorganisatie

Besluit:

1. In te stemmen met het voornemen van het college om een gemeentelijke sportorganisatie in de vorm van een besloten vennootschap op te richten met de maatschappelijke opdracht als kader voor deze sportorganisatie, inclusief de structurele financiële gevolgen;
2. Een incidenteel budget van maximaal € 455.000 beschikbaar te stellen voor de oprichting en inrichting van de gemeentelijke sportorganisatie en dit te dekken uit de Reserve Sport;
3. De begroting conform voorstel aan te passen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 22 september 2026,

de griffier,

de voorzitter,

S. van Dijk

ir. J. Beenakker